

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 01/05/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 60

MẠNH TỬ LÀ NGƯỜI HỌC TRÒ TƯ THỰC ĐẦU TIÊN

Khi Mạnh Tử bắt đầu cầu học với Khổng Lão Phu Tử thì Khổng Lão Phu Tử đã qua đời từ rất lâu. Mạnh Tử học tập lời dạy của Khổng Lão Phu Tử thông qua sách vở, điển tích. Thông qua việc nỗ lực học tập với Khổng Lão Phu Tử, người được coi là bậc Đại Thánh, Mạnh Tử đã trở thành Á Thánh.

Trong Phật pháp, khi Ngài Ngẫu Ích học tập với Ngài Liên Trì thì Ngài Liên Trì đã vãng sanh. Ngài Liên Trì là tổ thứ 8 của Tịnh Độ, Ngài Ngẫu Ích học tập lời dạy của Ngài Liên Trì và trở thành tổ thứ 9 của Tịnh Độ. Đây là những mô phạm về học trò tư thực. Khi chúng ta sinh ra, nếu chúng ta không tìm được thiện hữu tri thức thì chúng ta có thể học tập với Tổ Sư Đại Đức hay với một vị Thầy chân thật có tu, có học.

Nhiều người đi khắp nơi tìm cầu, tiếp nhận nhiều tư tưởng, kiến giải nên cuối cùng họ không biết đi đường nào. Mạnh Tử chưa từng gặp mặt, chưa từng được nghe những lời dạy bảo trực tiếp từ Khổng Lão Phu Tử, Ngài học tập thông qua sách vở, điển tích. Nếu chúng ta không may mắn gặp được thiện hữu tri thức thì chúng ta cũng có thể học tập với người xưa. Hòa Thượng từng nói: **“Chúng ta là học trò của Thích Ca Mâu Ni Phật”**. Chúng ta học tập đạo đức Thánh Hiền thì chúng ta cũng là học trò tư thực của Khổng Lão Phu Tử. Chúng ta phải chân thật là học trò tư thực của Thích Ca Mâu Ni Phật, của Khổng Lão Phu Tử, nghĩa là chúng ta phải thật học, thật làm. Nếu chúng ta chỉ học để có kiến thức, học để nói cho người khác mà chúng ta không thật làm thì không có được lợi ích. Hoà Thượng đã đưa cho chúng ta hai tấm gương, một tấm gương trong Phật pháp và một tấm gương ở thế gian. Chúng ta không cần lo lắng là mình không gặp được thiện hữu tri thức, nếu chúng ta cần cầu học tập thì thiện hữu tri thức luôn ở cạnh chúng ta.

Tôi đã có hơn 30.000 giờ dịch thuật những bài giảng của Hòa Thượng, thời gian này bao gồm cả thời gian tôi xử lý audio và tải audio lên mạng. Có những đĩa khi tải lên trên mạng thì bị giật, tôi phải mất thời gian cả một ngày để tải file xuống sửa, hiện tại, việc tải file về đã dễ dàng hơn rất nhiều. Chúng ta vẫn học tập những đạo lý Hòa Thượng giảng dạy cách đây nhiều năm, quyển sách chúng ta đang học, Hòa Thượng đã giảng cách đây 40 năm. Chúng ta cần cầu học tập với tâm chân thành thì nhất định sẽ có cảm ứng.

Ngày trước, tôi không biết Hòa Thượng là ai, nhờ đi dạy học mà tôi đã có duyên gặp được bộ đĩa của Hòa Thượng. Ban đầu, tôi thấy Hòa Thượng nói tiếng Bắc Kinh giọng rất hay nên tôi muốn nghe đĩa của Ngài để nâng cao trình độ tiếng Hán. Khi bắt đầu dịch thuật đĩa của Ngài, tôi cảm thấy những bài giảng của Hòa Thượng rất hay, tôi tự nhắc mình học, làm theo lời dạy của Hòa Thượng.

Chúng ta đừng lo lắng rằng mình không có phước đức, nhân duyên, chúng ta có thể tạo phước đức, nhân duyên bằng cách thành tâm, nỗ lực hết sức. Khi tôi đồng ý đi dạy lớp sơ cấp Phật học, một người học trò của tôi đã nói với Sư bà là tôi rất nhiệt tình, có tâm với học trò vì vậy Sư bà mời tôi đến dạy tiếng Hán cho mọi người. Khi Sư bà nói không có tiền trả, tôi vẫn nhận lời dạy mặc dù lúc đó, đời sống của gia đình tôi rất khó khăn, hai con tôi mới đang học mẫu giáo. Tôi nói với Sư bà: *“Dù có tiền hay không có tiền thì con vẫn dạy y như vậy!”*. Nhờ tâm này mà tôi đã tạo được phước đức, nhân duyên.

Mỗi tuần, tôi đi từ thành phố Hồ Chí Minh về Vũng Tàu một lần để dạy học, chỉ sau khoảng 4 tháng thì tôi gặp được thùng đĩa các bài giảng của Hòa Thượng. Trong đời quá khứ, chúng ta đã có thiện căn, trong đời này, chúng ta chân thành, nỗ lực, không sợ khó, sợ khổ thì chúng ta sẽ tạo được phước đức, nhân duyên.

Ngày trước, tôi có thiện căn nhưng không có phước đức, nhân duyên. Tôi sinh ra trong một gia đình rất nghèo khó, Cha Mẹ là bần cố nông, việc học hành của tôi bị đứt gãy nhiều lần. Tôi có thiện căn, khi mới gặp được Phật pháp thì tôi đã có cảm tình, khi gặp được pháp môn Tịnh Độ tôi không có sự chống trái mà hoàn toàn tin tưởng. Khi tôi còn nhỏ, tôi nhìn thấy bà nội niệm Phật nên tôi niệm Phật theo. Bà đưa tôi đến ngôi chùa mà ở đó, nhiều đời Tổ sư đều tu pháp môn Tịnh Độ. Trong đời quá khứ, chúng ta đều đã có thiện căn, nếu chúng ta chưa có phước đức, nhân duyên thì chúng ta nỗ lực tạo.

Trong xã hội, rất nhiều người làm việc hăng say, tích cực vì đoàn thể, vì xã hội nên họ có duyên lành, gặp được các nhà lãnh đạo, được các nhà lãnh đạo tin tưởng giao trọng trách. Chúng ta có năng lực, nhiệt huyết, tâm hy sinh phụng hiến thì các nhà lãnh đạo sẽ giao trọng trách. Chúng ta có thể nắm chắc phước đức, nhân duyên của chính mình.

Hòa Thượng nói: ***“Học Phật cần phải có sư thừa. Chúng ta không có sư thừa, chúng ta cho rằng chính mình tự tu hành có thành tựu thì việc này là rất khó!”***. “Sư thừa” là chúng ta tiếp nối sự dạy bảo của Thầy. Chúng ta không thể tự mình tu hành mà có được thành tựu. Người thế gian cũng nói: *“Không Thầy đổ mầy làm nên”*. Có những người ngạo mạn, họ cho rằng mình có thể làm được mọi việc, việc thành công đều do họ.

Hòa Thượng nói: ***“Hiện tại, chúng ta muốn tìm một vị Lão sư tốt thì đi đến đâu để tìm? Bậc thiện tri thức chân thật thì họ không tuyên truyền, khoe khoang rằng họ là thiện tri thức thậm chí rất nhiều người không nhận ra, không hiểu về họ”***.

Bậc thiện tri thức chân thật thì không khoe khoang thậm chí những việc làm của bậc thiện tri thức rất ít người biết. Những người nổi tiếng, tự khoe mình đa phần là *“hữu danh vô thực”*. Đây là giống như người thế gian nói: *“Có tiếng mà không có miếng”*. Ngày nay, rất nhiều người thích học với những người nổi tiếng. Ngày trước, khi Hòa Thượng đến xin học với Lão cư sĩ Lý Bình Nam, Lão cư sĩ Lý Bình Nam đã yêu cầu Hòa Thượng thực hiện ba điều kiện, nếu không chấp nhận những điều kiện này thì Hòa Thượng có thể đến nơi khác học tập.

Hòa Thượng nói: ***“Hiện tại, chúng ta rất khó tìm được thiện hữu tri thức. Những người có bề ngoài, danh tiếng thì không đáng tin để chúng ta nương vào họ học tập. Chúng ta không gặp được Thầy tốt thì chúng ta sẽ học tập với ai? Hãy tìm các bậc Tổ Sư Đại Đức xưa làm Thầy, chúng ta sẽ làm học trò tư thực của các Ngài vậy thì chúng ta mới chân thật có một con đường sáng để đi”***. Thích Ca Mâu Ni Phật, Khổng Lão Phu Tử, Tổ Sư Đại Đức nhiều đời là người xưa, thân giáo, khẩu giáo của các Ngài đã được không gian, thời gian kiểm chứng, chúng ta nên nương tựa vào các Ngài học tập. Người hiện tại có thể bị tập khí làm thay đổi.

Khi Mạnh Tử bắt đầu học tập thì Ngài hướng đến trước tác, giáo huấn Khổng Lão Phu Tử để học tập. Mạnh Tử là học trò tư thực đầu tiên, là tấm gương để chúng ta học tập. Mạnh Tử nhất tâm, nhất ý, một lòng một dạ học, làm theo lời Khổng Lão Phu Tử nên Ngài đã trở thành Á Thánh. Người xưa đã có rất nhiều tấm gương về những học trò tư thực nhưng không có người ghi chép lại.

Hòa Thượng nói: ***“Ngẫu Ích đại sư là học trò tư thực của Ngài Liên Trì, Ngài đã trở thành vị tổ thứ 9 của Tịnh Độ. Chúng ta không cần phải nghe trực tiếp lời Thầy dạy thì chúng ta mới có thành tựu”***.

Hòa Thượng nói: ***“Có người nói, tại sao chúng ta tìm người xưa, Tổ Sư để làm học trò tư thực của các Ngài? Tại sao chúng ta không tìm A Di Đà Phật để làm học trò tư thực của Ngài? Chúng ta muốn tìm A Di Đà Phật để làm học trò tư thực của Ngài thì chúng ta tìm ở đâu? Ở trong Tịnh Độ ngũ Kinh”***.

Căn tánh của chúng sanh ngày nay khó thể hội được Tịnh Độ ngũ Kinh. Hòa Thượng đã giảng ***“Kinh Vô Lượng Thọ”*** nhiều lần nhưng rất ít người có thể hiểu được. Thời hiện đại, chúng ta tìm các bậc có tu, có học để chúng ta dễ dàng học tập theo. Chúng ta đang học theo Hòa Thượng Tịnh Không, Ngài là người của thời hiện đại, Ngài đã làm được tam bất quân. Hòa Thượng có thể làm được thì chúng ta cũng có thể làm được!

Hòa Thượng nói: “**Chúng ta phải tìm người có đức hạnh, có tu trì làm Lão sư, vị Thầy dẫn dắt. Chúng ta tuân theo lời dạy của các Ngài để tu hành thì chúng ta đã trở thành học trò tu thực của các Ngài**”. Chúng ta trân trọng, kính trọng vị Thầy thì chúng ta mới nghe theo, làm theo vị Thầy đó. Chúng ta không nỗ lực, chúng ta dễ tập khí, phiền não sai sử thì chúng ta sẽ dần rời xa các bậc thiện hữu tri thức. Chúng ta ở gần những người tinh tấn thì chúng ta sẽ dần tinh tấn. Chúng ta khó để tinh tấn nhưng rất dễ trở nên lười biếng, giải đãi. Tất cả đều từ ở nơi chính chúng ta!

Bài học hôm trước, Hòa Thượng nói, Thầy chỉ dẫn chúng ta đến cửa, mỗi chúng ta phải tự nỗ lực. Điều quan trọng là chúng ta phải thật làm theo, chúng ta thật làm theo thì mới thật có thành tựu. Chúng ta không nỗ lực thì chúng ta sẽ bỏ lỡ nhân duyên tốt. Tôi thường hay kiểm điểm, tôi nhận thấy mình vẫn chưa nỗ lực, nếu tôi nỗ lực hơn thì tôi và mọi người sẽ có kết quả tốt hơn. Trong Kinh Đại Thừa dạy: “**Bao giờ bằng Phật mới vừa lòng con**”. Chúng ta thường làm được một chút thì chúng ta đã cho rằng mình làm được rất nhiều nên chúng ta không nỗ lực, chúng ta chểnh mảng.

Hòa Thượng từng nói: “**Phật Bồ Tát không ngừng tinh tấn**”. Các Ngài đã là Phật Bồ Tát mà các Ngài vẫn không ngừng tinh tấn. Chúng ta là phàm phu xác suất đọa lạc của chúng ta vẫn rất cao, nếu chúng ta không nỗ lực thì chúng ta sẽ đọa lạc. Hằng ngày, chúng ta vẫn dễ tập khí, phiền não, “*đam vọng lợi dưỡng*”, “*tham, sân, si, mạn*” chỉ phối.

Động lực làm việc của người thế gian là “*tham*”. Động lực để chúng ta nỗ lực tu hành không phải từ “*tham*”! Chúng ta thành Phật, chúng ta vãng sanh cũng không phải vì để được về thế giới an lành mà để chúng ta hoàn thiện mình, để cứu giúp chúng sanh tốt hơn. Chúng ta vãng sanh là để hoàn thành học vị cao nhất để độ chúng sanh được tốt nhất. Rất nhiều người không hiểu được điều này!

Có người cảm thấy, việc tu hành của họ nhẹ nhàng, họ có người lo cơm ăn áo mặc nên đời sau họ vẫn muốn làm người tu hành. Đây là suy nghĩ sai lầm! Chúng ta mất thân người thì để có lại được thân người là vô cùng khó. Trên Kinh đưa thí dụ, có được thân người giống như một con rùa mù, một trăm năm nổi lên mặt biển một lần, một bong cây một trăm năm trôi qua chỗ con rùa một lần mà con rùa có thể chui qua bong cây. Xác suất để có được thân người là vô cùng thấp. Chúng ta có được thân người, đồng thời có được cơ duyên gặp Phật pháp là khó ở trong khó.

Trong “**Kinh Địa Tạng**” nói: “**Chúng sanh diêm phù đề khởi tâm động niệm đều tạo nghiệp**”. Chúng ta phải gần gũi bậc thiện tri thức để chúng ta vượt thoát sinh tử, từ đó công cuộc độ sanh của chúng ta tốt hơn. Chúng ta phải có tâm nguyện độ sanh, tinh thần của Phật pháp Đại thừa là chúng ta phải phát được tâm cứu giúp chúng sanh.

Trên “**Kinh Vô Lượng Thọ**” Phật dạy: “**Phát Tâm Bồ Đề, một lòng chuyên niệm**”. Chúng ta một lòng chuyên niệm mà không phát Tâm Bồ Đề thì không thể vãng sanh.

Hay chúng ta phát Tâm Bồ Đề mà không một lòng chuyên niệm thì cũng không thể vãng sanh. Hai việc này tương bổ tương thành. Chúng ta nghe mà không thấu hiểu thì không thể làm đến nơi đến chốn, không thể có thành tựu. Ngày nay người tu hành rất đông nhưng người có thành tựu rất ít vì họ không hiểu rõ đạo lý, phương pháp tu hành.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!